

Спицин Виталий Владимирович, канд. пед. наук доц., кафедра фізического виховання та спорту, факультет менеджмента, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адрес: ул. Клочковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: 0954251016; e-mail: kafsport@ukr.net; spitzinvitaly@gmail.com.

Spitsin Vitaly, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Department of Physical Education and Sports, faculty of management, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: st. Klochkovskaya, 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: 0954251016; e-mail: spitzinvitaly@gmail.com.

Кудряшов Ігор Олександрович, доц., кафедра фізичного виховання та спорту, факультет менеджменту, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: 0664977739; e-mail: kafsport@ukr.net.

Кудряшов Игорь Александрович, доц., кафедра фізического виховання та спорту, факультет менеджмента, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адрес: ул. Клочковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: 0664977739; e-mail: kafsport@ukr.net.

Kudryashov Igor, Associate Professor, Department of Physical Education and Sports, faculty of management, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: st. Klochkovskaya, 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: 0664977739; e-mail: kafsport@ukr.net.

Рекомендовано до публікації канд. психол. наук, проф. А.О. Борисовою, канд. іст. наук, проф. А.С. Міносяном.

Отримано 30.09.2017. ХДУХТ, Харків.

DOI: 10.5281/zenodo.1109712

УДК 378.147

ДИФЕРЕНЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО КОЖНОГО СТУДЕНТА ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ

В.В. Москальов, М.В. Русанов

В умовах стрімкого розвитку сучасної освіти під час прагнення вищих навчальних закладів до високого європейського рівня навчання особливого значення набуває інноваційна діяльність у освітянській сфері. Ця проблема актуальна й для процесу фізичного виховання студентської молоді.

© Москальов В.В., Русанов М.В., 2017

Використання інноваційних технологій у фізичному вихованні є невичерпним джерелом можливостей як для зміцнення здоров'я, покращення фізичних якостей, так і для психофізіологічного розвитку студентів, що сприяє набуттю відповідного статусу в соціальному середовищі.

Ключові слова: студенти, фізичне виховання, інноваційні технології, диференційний підхід, освіта, навчання, здоров'я, рухова активність, мотивація.

ДИФФЕРЕНЦИРОВАННЫЙ ПОДХОД К КАЖДОМУ СТУДЕНТУ КАК ОСНОВА ИННОВАЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ НА ЗАНЯТИЯХ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ В ВУЗАХ

В.В. Москалёв, Н.В. Русанов

В условиях стремительного развития современного образования, при стремлении высших учебных заведений к высокому европейскому уровню обучения особое значение приобретает инновационная деятельность в сфере образования. Эта проблема актуальна и для процесса физического воспитания студенческой молодежи.

Использование инновационных технологий в физическом воспитании является неисчерпаемым источником возможностей как для укрепления здоровья, улучшения физических качеств, так и для психофизиологического развития студентов, способствует приобретению соответствующего статуса в социальной среде.

Ключевые слова: студенты, физическое воспитание, инновационные технологии, дифференцированный подход, образование, обучение, здоровье, двигательная активность, мотивация.

DIFFERENTIAL APPROACH TO EACH STUDENT AS THE BASIS OF INNOVATIVE EDUCATION IN PHYSICAL EDUCATION IN HIGH SCHOOLS

V. Moskalyov, M. Rusanov

The process of improving pedagogical technologies, a set of methods, methodics and means of training are understood as innovations in education. At present, innovative pedagogical activity is one of the essential components of educational activity of any educational institution. Physical education classes at universities are not the exception. At present, technologicalness has become a main characteristic feature of teacher's activity and means transition to a higher level of the educational process organization. It's not accidentally. The teacher's traditional thinking as the ability to look at a student as a learner, a programmable component of educational technology, but not as a spiritual personality, for whom such characteristic features as amateurism and freedom regarding educational space is

through. Fundamental principle of innovations in the field of higher pedagogical system should be humanitarian essence of education, focusing on high professional, spiritual, valuable and general cultural development of a student as a personality. For the formation of physical culture of the individual, harmonious physical development and physical fitness of students, the traditional system of physical education in higher education needs to increase the amount of physical culture and sports activity of students. Common theoretical positions ensuring dynamic development of academic and personal achievements of students is the transfer of students from the position of passive performer to the position of the author, creator, master of educational activities. It is necessary to develop the subjectivity of students, the formation of such personal qualities as independence, initiative, the ability to transform, creative activity. The formation of a person's physical culture is conscious attitude to his own health and physical fitness is a common factor. Students' health status is alarming. Pedagogical aspect of health is deteriorating, and as a consequence, a student's performance decreases. It is impossible to solve the problem of low motor activity by introducing traditional "standard" physical education classes. New approaches to the educational process are required – approaches, which allow competently build the educational process and fill the demand for an increasing organism in motor activity.

Keywords: *students, physical education, innovation technologies, differential approach, education, health, motion activity, motivation.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Фізичне виховання – педагогічний процес, спрямований на фізичний розвиток, функціональне удосконалення організму, навчання основним життєво важливим руховим навичкам, вмінням і зв'язаними з ними знаннями для успішної наступної професійної діяльності. Метою фізичного виховання у ВНЗ є зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичного стану, фізичної підготовленості та працездатності, формування духовно та фізично розвиненої людини з активною життєвою позицією.

Основна направленість курсу фізичного виховання в ВНЗ – укріплення та підтримання здоров'я, забезпечення загальної фізичної освіти в єдності з всебічним розвитком фізичних здібностей, формування якостей особистості.

Пріоритетним напрямом роботи кожного ВНЗ є підвищення якості освіти через використання інноваційних технологій на заняттях. Тому сучасний педагог повинен досконало знати ці технології і успішно застосовувати їх під час навчання. Викладач, використовуючи сучасні технології, може удосконалювати не лише фізичні якості, а також розвинути творчий потенціал студентів.

Упровадження інноваційних технологій та їх елементів дозволяє збільшити об'єм рухової активності студентів на заняттях із фізичного виховання, дає змогу більш якісно вирішувати завдання завдяки

більшій активності студентів. Також краще можна вирішувати завдання фізичного виховання, а саме укріплення здоров'я, підвищення функціональних можливостей організму, формування мотиваційних установок на фізичний і духовний розвиток. Інноваційні технології більшою мірою допомагають знизити ризик розвитку захворювань, досягнути та підтримати певний рівень рухових якостей, підвищити рівень загальної та спеціальної підготовки та дієздатність функціональних систем організму, розвиток сили різних груп м'язів та розвиток рухових здібностей, які дозволяють вирішувати спортивні завдання на більш високому рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Українські дослідники активно вивчають і впроваджують сучасні інноваційні технології в процес фізичного виховання студентів. Інноваційність є однією з домінуючих тенденцій розвитку людства. З урахуванням цього система фізичного виховання повинна бути спрямована на збереження здоров'я, розвиток творчого потенціалу людини, її спрямованості та самовизначення, стабільно активної життєдіяльності в змінних соціальних умовах, готовності до сприйняття і розв'язання нових завдань. Пошук нових шляхів до удосконалення процесу фізичного виховання у ВНЗ вимагає від фахівців перегляду існуючих методик та програм, абсолютної перебудови особистого підходу до проведення занять, переорієнтації на студента. Дослідження науковців доводять, що впровадження інноваційних технологій орієнтує студентську молодь на самовдосконалення, зростання інтелектуальності й духовності, що неможливе без підвищення рівня загальної фізичної культури. Тенденції розвитку програм фізичного виховання показують, що роль додаткових занять фізичним вправами та спортом постійно зростає та виявляється в умінні студентів раціонально, повною мірою використовувати вільний час, що у свою чергу, сприятиме загальному розвитку, успішній навчальній роботі, покращенню стану здоров'я та повноті життєдіяльності студентів. Я.А. Коменський у дослідженні «Велика дидактика» зазначає, що реформування вищої школи надає студентам більшої самостійності, що приводить до гуманізації освіти. Особливо важливого значення набуває оволодіння системою теоретичних і практичних знань, умінь і навичок у галузі фізичної культури для самостійного використання. Фізкультурна компетентність студентів повинна формуватися в процесі практичних і теоретичних занять. Інновації у фізичному вихованні дають можливість студентам не тільки фізично розвиватися, а й формують світогляд, здатність скеровувати власну освітню траєкторію та програму життєдіяльності в цілому.

Мега статті – визначити провідні форми та доцільність впровадження інноваційних технологій на заняттях із фізичного виховання у ВНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із основних узагальнюючих показників, що характеризують рівень і зміни в стані здоров'я населення, є фізичний розвиток.

Перевірка і оцінювання засвоєння студентами навчальної програми з фізичного виховання здійснюється за такими розділами, як теоретична, методична та практична підготовки. Критеріями ефективності функціонування системи фізичного виховання можуть бути фактори підвищення рівня здоров'я, фізичної підготовленості, рухової активності студентів, мотивації до систематичних занять фізичною культурою і спортом.

Фізичне виховання – органічна частина загального виховання і тому має всі загальні ознаки, притаманні педагогічному процесу, який спрямований на вирішення певних конкретних завдань. Головним напрямом фізичного виховання є формування здорової, розумово підготовленої, соціально активної, морально стійкої, фізично вдосконаленої і підготовленої до майбутньої професії людини.

У цілому здоров'я людини має три складові:

- фізичне здоров'я, або здоров'я тіла, яке визначає наявність у організму людини резервних можливостей, що забезпечують його оптимальну адаптованість до змін зовнішнього і внутрішнього середовища;

- психоемоційне здоров'я, що характеризується станом уваги, пам'яті, мислення, особливостями емоційно-вольових якостей, здатністю до саморегуляції, управління своїм внутрішнім психологічним станом;

- соціально-моральне здоров'я, що відображає систему цінностей і мотивів поведінки людини в її взаєминах із зовнішнім світом, що виявляється у визнанні загальнолюдських і вітчизняних духовних цінностей, у повазі до інших точок зору і результатів чужої праці, діяльнісним ставленням до світу, активною життєвою позицією та соціальною активністю.

Для формування, збереження і зміцнення цих складових цілісного здоров'я людини передбачається впровадження в діяльність ВНЗ зберігаючих здоров'я технологій на засадах особистісно орієнтованого підходу, під якими слід розуміти систему заходів для охорони та зміцнення здоров'я студентів, що враховує найважливіші характеристики освітнього середовища з точки зору її впливу на здоров'я студентів.

У сучасному світі освіта є соціальною і духовною опорою життєдіяльності людей. Для сучасного суспільства впровадження інноваційних технологій у освіту має не стільки теоретичне, скільки практичне значення, тому що в умовах глобалізації воно стосується історичного розвитку та перспектив, які пов'язані з так званими «високими технологіями».

Специфіка дисципліни «Фізичне виховання» у ВНЗ, особливості змісту і побудови навчальної програми обумовлюють низку вимог до планування теоретичного розділу.

По-перше, слід починати з визначення змісту кожної програмної теми та уточнення його обсягу з урахуванням пізнавальних можливостей студентів певного віку та допустимого ліміту часу для викладу відповідної інформації в процесі визначених занять. Потім необхідно намітити можливі взаємозв'язки і послідовність змісту однорідної і суміжних тематик, представлених у програмах кожного окремого курсу. Це дозволяє об'єднати всю сукупність пропонованої програмою теоретичного матеріалу в цілісну систему знань, якою повинні оволодіти студенти в межах конкретної теми, розділу програми, річного циклу, навчання у ВНЗ.

По-друге, під час визначення місця конкретних тем у навчально-виховному процесі необхідно враховувати терміни й освітню спрямованість змісту занять з різних дисциплін. Це дозволить використовувати між предметну інтеграцію змістовного забезпечення теоретичної підготовки студентів, показати студентам практичну значимість засвоєння теоретичного матеріалу, підвищити ефективність формування знань.

По-третє, викладання теоретичного матеріалу за обсягом необхідно планувати такими частинами, які вписуються в структуру і зміст конкретного заняття без шкоди для рухової активності і які студенти в змозі освоїти протягом наміченого часу. Це вимагає поділу об'ємних тем на логічно пов'язані підтеми. Їх послідовний виклад у серії занять забезпечує системність знань і сприяє ефективності засвоєння.

По-четверте, одна з головних ознак повноцінності системи теоретичної підготовки – чіткість визначення завдань. Під час формулювання повинно чітко визначити, яку передбачається засвоїти інформацію, яке особистісне значення матимуть знання, яким чином їх можна реалізувати у фізкультурній діяльності в сьогоденні і майбутньому.

Головне завдання – включити кожного студента в систематичні заняття фізичною культурою і спортом. І тому для збільшення рухової активності потрібна система спортивно-оздоровчих заходів, активна фізкультурно-оздоровча робота.

Щоб підвищити питому вагу і якість занять фізичною культурою, забезпечити виконання студентами добових норм рухової активності, необхідно мати спортивний зал, оснащений обладнанням та інвентарем, навчально-наочними посібниками, стадіоном із ігровими майданчиками.

Удосконалення занять із фізичного виховання і підвищення їх ефективності неможливе без розробки питання диференційованого навчання. Найважливішими вимогами сучасного заняття у ВНЗ із фізичного виховання є забезпечення диференційованого та індивідуального підходу до студентів із урахуванням стану здоров'я, статі, фізичного розвитку, рухової підготовленості, особливостей розвитку психічних властивостей.

Диференційований та індивідуальний підходи важливі для студентів як із низькими, так і з високими показниками в галузі фізичного виховання і спорту. Низький рівень розвитку рухових якостей часто буває однією з головних причин неуспішності студента на заняттях із фізичного виховання. А студенту з високим рівнем не цікаво на занятті, розрахованому на середнього студента.

Із метою здійснення диференційованого підходу до організації занять фізичного виховання всі студенти за рівнем здоров'я і фізичної підготовленості поділяються на три медичні групи – основну, підготовчу і спеціальну медичну.

Заняття в цих групах розрізняються навчальними програмами, обсягом і структурою фізичного навантаження, а також вимогами до рівня освоєння навчального матеріалу.

Під час розробки практичних завдань необхідно здійснювати диференційований підхід до студентів із огляду на стан їх здоров'я, рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості.

Навчання руховим діям проводиться цілісним методом із подальшою диференціацією (виділенням деталей техніки і «розведенням» їх за складністю) і далі інтеграцією (об'єднанням) цих частин різними способами залежно від рівня технічної підготовленості студентів із метою якіснішого виконання вправи. Навчання руховим діям передбачає можливість вибору операцій для вирішення тих або інших рухових завдань. У цьому випадку кожен студент може освоїти рухову дію в переважному для нього складі операцій, що стане основою для формування індивідуального, найефективнішого стилю діяльності. Студенти сильної групи засвоюють навчальний матеріал у середньому на два заняття швидше за середніх і слабких студентів. На заняттях даються різні учбові завдання: одній групі – підготовчі вправи, що виконуються в полегшених умовах; іншій – ускладнені підготовчі вправи; третій – дія в цілому, але за полегшеним варіантом і

так далі. Підготовленіші студенти виконують вправи в умовах змагань або в ускладнених умовах (застосування обтяжувачів, підвищена опора, різні опори), що змінюються, а так само для них збільшується число повторень і число проходження кола. Менш підготовлені студенти працюють у стандартних умовах. На занятті обов'язково проводиться індивідуальна робота з тими студентами, у яких не виходить виконання тієї або іншої рухової дії. Індивідуальна робота з студентами на різних етапах заняття сприяє збереженню фізичного, етичного і соціального здоров'я студентів.

Диференційований розвиток фізичних якостей у групах різної підготовленості здійснюється з використанням як однакових, так і різних засобів і методів, але величина навантаження повинна плануватися різна, внаслідок чого рівень фізичної підготовки студентів повинен покращуватися порівняно з вихідним рівнем. Обов'язковий контроль фізичних навантажень кожного студента за частотою серцевих скорочень перед початком і після закінчення заняття. Для визначення функціонального стану студентів у процесі фізичних навантажень різного характеру можна використовувати порівняння величини зрушень пульсу з характером і величиною навантажень, а також спостерігати швидкість відновлення пульсу під час відпочинку.

Важлива роль відводиться плануванню підготовчої і заключної частин заняття, оскільки від них залежить результат тренування. Одним із дієвих засобів, що сприяють розвитку інтересу до занять фізичним вихованням, є рухливі ігри, тому їх необхідно включати в підготовчу і заключну частини. Позитивні емоції не тільки радують людину, але водночас ефективно стимулюють її м'язову діяльність.

Розминка починається з бігу – самого монотонного заняття, яке необхідно урізноманітнити хорошим прийомом, стимулюючим студентів. Це ігри, спрямовані на вирішення завдань у бігових вправах.

У заключній частині заняття проводяться ігри середньої та малої рухливості, їх завдання – приведення організму у відносно спокійний стан, що сприяє активному відпочинку після інтенсивного навантаження в основній частині заняття. У разі використання ігрового методу ведення заняття його хід не порушується, а студенти зосереджуються на виконанні поставленого завдання, підвищується інтерес до нього і вони починають не просто виконувати, а й думати.

Диференційований розвиток фізичних якостей у групах різної підготовленості здійснюється з використанням як однакових, так і різних засобів і методів, але величина навантаження завжди планується різна, в результаті чого рівень фізичної підготовленості студентів значно покращується порівняно з вихідним рівнем.

Для студентів, які мають недостатній рівень фізичної підготовленості, можна використовувати картки індивідуальних завдань із зазначенням вправ, послідовності їх виконання, дозування. На заняттях бажано застосовувати нестандартне обладнання та дрібний інвентар (скакалки, обручі, гантелі та ін.), проводити заняття з музичним супроводом, включати елементи аеробної гімнастики, дихальні вправи. Це дозволяє збільшити інтенсивність занять і зробити їх більш цікавими.

У практиці фізкультурно-оздоровчої роботи широко застосовуються змагальні та ігрові технології, які допомагають вирішувати не тільки проблеми мотивації, розвитку учнів, а й збереження здоров'я та соціалізації. У грі і через ігрове спілкування у зростаючій молодій людині проявляються і формуються світогляд, потреба впливати на світ, адекватно сприймати те, що відбувається. Саме в грі незалежно від свідомості студента працюють різні групи м'язів, що так само благотворно впливає на здоров'я.

Під час проведення вправ у ігровій або у формі змагання слабких студентів можна розподіляти по всіх командах і частіше проводити заміну цих гравців. Продовжуючи таким чином займатися ці студенти набувають упевненості в своїх силах і поступово включаються в регулярні заняття. На цьому етапі режим занять для різних груп має бути різним: тренувальним, тонізуючим або щадним.

У процесі навчання дуже важливе значення має технологія диференційованого формування знань та методичних умінь студентів із організації самостійних форм занять фізичними вправами.

Студентам пропонуються завдання, різні за складністю, змістом, обсягом. Це можуть бути невеликі повідомлення, більш розгорнуті доповіді, реферати, презентації, складання комплексу вправ гімнастики або розминки, вправ із предметами.

У ході виконання вправ треба розповісти студентам, на що впливає та чи інша фізична вправа (постава, спритність тощо), звернути увагу на техніку виконання і техніку безпеки під час виконання і на технічні помилки.

Велике значення має диференційоване виставлення оцінки з фізичної та технічної підготовленості студентів. Під час оцінювання фізичної підготовленості враховується як максимальний результат, так і його покращення. Причому індивідуальні досягнення мають пріоритетне значення. Під час виставлення оцінки з фізичного виховання враховуються і теоретичні знання, і техніка виконання рухової дії, і вміння здійснювати фізкультурно-оздоровчу діяльність.

Ця технологія здійснення педагогічного впливу заснована на методиці диференційованого навчання, полегшує сам процес навчання.

До окресленої мети студент підходить із поступовим накопиченням знань, із яких і формується потрібна дія. Від різноманітності вправ, форм і методів їх застосування процес навчання стає цікавішим. Студенти займаються охоче, з інтересом сприймають посильні й різноманітні завдання, виконують їх усвідомлено, відчують задоволення від самого процесу виконання.

Тому і необхідне диференціювання і завдань, і вмісту, і темпу освоєння програмного матеріалу, і оцінки досягнень. Вміст особово орієнтованого навчання – це сукупність педагогічних технологій диференційованого навчання руховим діям, розвитку фізичних якостей, формування знань і методичних умінь і технологій управління освітнім процесом, що забезпечують досягнення фізичної досконалості.

Інноваційні педагогічні технології підпорядковані конкретній меті, дають позитивний результат за умови спільної роботи викладачів та студентів, впровадженні нововведень у зміст, методи, форми та засоби навчально-виховної роботи.

Педагогічна наука спрямовує свої зусилля на пошук шляхів удосконалення заняття. Головне місце в цьому пошуку займає викладач. Він повинен творчо ставитися до звичних обов'язків, які виконує. Заняття при такому підході перестає бути сумним обов'язком і відбуванням часу, студенту, а не викладачу, не вистачатиме часу, оскільки заняття буде творитися в тісній співдружності викладача і студентів. Це заняття нового часу, яке враховує особистість студента, орієнтується на його здібності, бажання та можливості.

Висновки. Таким чином, використання інноваційних зберігаючих здоров'я і особистісно орієнтованих технологій на заняттях із фізичного виховання дозволяє студентам більш успішно адаптуватися в освітньому і соціальному просторі, розкрити свої творчі здібності, а викладачеві ефективно проводити профілактику асоціальної поведінки, більш якісно вирішувати завдання фізичного виховання, підвищити інтерес до заняття, задовольнити студентів у руховій активності, підвищити здоров'я та рівень розвитку фізичних якостей.

Упровадження інноваційних технологій дозволяє змінити традиційний зміст заняття фізичним вихованням у ВНЗ, підвищити емоційність та насиченість і разом із цим викликати інтерес студентів. Завдяки використанню інноваційних технологій підвищується мотивація студентів до фізичного виховання, відповідно зростає відвідування занять, студенти працюють більш старанно та динамічніше.

Забезпечення диференційного підходу до студентів з урахуванням їх фізичного розвитку та рухової підготовленості; досягнення високої моторної щільності, динамічності, емоційності, освітньої та інструктивної спрямованості заняття; формування у студентів навичок і умінь самостійних занять фізичними вправами – все це найважливіші вимоги інноваційного підходу до занять із фізичного виховання.

Список джерел інформації / References

1. Москаленко Н. В. Науково-теоретичні основи інноваційних технологій у фізичному вихованні / Н. В. Москаленко // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2015. – № 2. – С. 124–128.

Moskalenko, N. (2015), “Naukovo-teoretychni osnovy` innovacijnyx tehnologij u fizychnomu vuxovanni”, *Sportyvnyj visnyk Prydniprova*, No. 2, pp. 124-128.

2. Освітні іновачії в Національному фармацевтичному університеті : навч.-метод. посіб. / В. П. Черних, Л. Г. Кайдалова, В. М. Толочко, Т. Ю. Вахрушева. – Харків : НФаУ, 2005. – С. 20–21.

Chernyx, V.P., Kajdalova, L.G., Tolochko, V.M., Vaxrusheva, T.Yu. (2005), *Osvitni inovaciyi v Nacionalnomu farmacevtychnomu universyteti*, Vyd-vo NFaU, Kharkiv, pp. 20-21.

Степанова М. Инновации в образовании: размышления гигиениста / М. Степанова // Народное образование. – 2006. – № 1. – С. 29–33.

Stepanova, M. (2006), “Ynnovacyu v obrazovanyu: razmyishleniya gygyenyista”, *Narodnoe obrazovanye*, No. 1, pp. 29-33.

3. Туяхова В. В. Використання інноваційних технологій на уроках фізичної культури [Електронний ресурс] / В. В. Туяхова // Освіта.ua. 2015. – Режим доступу : http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/48360/

Tuyahova, V.V. “Vykorystannya innovacijnyx tehnologij na urokax fizychnoyi kultury”, available at: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/48360/

4. Казин Э. М. Научно-методологические и организационные подходы к созданию региональной программы «Образование и здоровье» / Э. М. Казин, Н. Э. Касаткина // Валеология. – 2004. – № 4. – С. 6 – 10.

Kazyn E.M., Kasatkyna N.E. (2004), “Nauchno-metodologicheskie i organizatsionnyie podhodyi k sozdaniyu regionalnoy programmyi «Obrazovanie i zdorove»”, *Valeologya*. No. 4, pp.6-10.

Москальов Віктор Васильович, ст. викл., кафедра фізичного виховання та спорту, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Моторна, 3, кв. 3, м. Харків, Україна, 61105. Тел.: (057)349-45-70.

Москалѐв Виктор Васильевич, ст. преп., кафедра физического воспитания и спорта, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: ул. Моторная, 3, кв. 3, г. Харьков, Украина, 61105. Тел.: (057)349-45-70.

Moskalyov Victor, senior teacher, Department of physical training and sport, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: 3, Motorna str., t. 3, Kharkiv, Ukraine, 61105. Tel.: (057)349-45-70.

Русанов Микола Владиславович, ст. викл., кафедра фізичного виховання та спорту, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: пр. Перемоги, 62б, кв. 304, м. Харків, Україна, 61204. Тел.: (057)349-45-70.

Русанов Николай Владиславович, ст. преп., кафедра физического воспитания и спорта, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: пр. Победы, 62б, кв. 304, г. Харьков, Украина, 61204. Тел.: (057)349-45-70.

Rusanov Mykola, senior teacher, Department of physical training and sport, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: 62, Peremohy Ave., t. 304, Kharkiv, Ukraine, 61204. Tel.: (057)349-45-70.

Рекомендовано до публікації канд. техн. наук, доц. А.О. Паком, канд. іст. наук, проф. А.С. Міносяном.

Отримано 30.09.2017. ХДУХТ, Харків.

DOI: 10.5281/zenodo.1109716

УДК 371.68:81'243

РОЛЬ АУДІЮВАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ НЕМОВНОГО ВНЗ

А.О. Борисова, В.О. Архипова, А.О. Колесник, О.О. Мануєнкова

Досліджено систему вправ для навчання аудіюванню на прикладі однієї з європейських мов, а саме французької. Аудіювання – це процес розуміння мовлення. Основними механізмами аудіювання є мовний слух, пам'ять, вірогідне прогнозування та артикулювання. Їх розвитку і необхідно приділити головну увагу під час аудіювання.

Ключові слова: аудіювання, мова, вислів, словосполучення, механізм, пам'ять, прогнозування, артикулювання, навколишня дійсність.